

Počet psychických ochorení na Slovensku narastá, môžu viesť až k dlhodobej invalidite

Najnovšie štatistiky hovoria, že depresia celosvetovo postihuje viac ako 300 miliónov ľudí a na Slovensku viac ako 300 000. Počet ľudí s psychickými ochoreniami stále rastie a podľa WHO sa depresia stane čoskoro druhou najčastejšou príčinou práceneschopnosti vo svete. Štatisticky ukazujú, že ľudia s duševnými ochoreniami zomierajú o 20 rokov skôr, je medzi nimi viac nezamestnaných a sú chudobnejší ako zvyšok populácie.

Odborné analýzy hovoria, že každý rok zažije napríklad psychickú depresívnu epizódu zhruba 1 z 15 ľudí. Podľa odhadov stoja duševné ochorenia až 4% svetového HDP, teda viac ako rakovina, diabetes aj chronické dýchacie ochorenia dokopy. Napriek týmto alarmujúcim číslam je podľa odborníkov depresia ako ochorenie na Slovensku podceňované. Dostatočne sa nehovorí o tom, prečo a kedy je potrebná liečba. Aj preto je diagnostikovaný a adekvátne liečený v priemere iba 1 z 5 ľudí trpiaci týmto psychickým ochorením.

Len depresia stojí slovenskú ekonomiku ročne 71 mil EUR

Ak sa pozrieme iba na depresiu, v minulom roku sa liečilo cca 185 tis pacientov na jednotlivé formy depresívnych porúch, pričom ročne pribúda takmer 15 tis nových pacientov. Celkové priame náklady slovenského zdravotníctva tak činia takmer 23 mil EUR. Zdravotné náklady na duševné poruchy tvoria však podľa odborníkov zhruba tretinu celkových nákladov. Ekonomiky jednotlivých krajín však stojí oveľa viac stratená ekonomická produktivita ľudí, ktorí kvôli duševným chorobám prestávajú chodiť do práce alebo v nej nie sú rovnako výkonní ako predtým. Podľa odborných analýz môže stratiť zamestnanec trpiaci depresiou kvôli nedostatočnej produktivite až 60 pracovných dní. Štatistiky navyše ukazujú, že približne 162 430 pacientov na Slovensku sa nelieči a tak skutočný dopad neproduktívnej prítomnosti v práci je tak oveľa vyšší. Sociálne, teda nepriame náklady za pacientov s depresiou, tak celkovo predstavujú viac ako 48 mil EUR.

Invalidita je už rozšírená o všetky psychické ochorenia

Nielen depresia, ale aj úzkostná porucha či vyhorenie sú psychické diagnózy, ktorých výskyt v dobe zrýchleného životného štýlu a tlaku na výkon narastá. Syndróm vyhorenia dokonca zaradila Svetová zdravotnícka organizácia minulý rok do Medzinárodnej klasifikácie chorôb. Menované duševné choroby môžu byť podľa lekárov pri nepriaznivom priebehu choroby invalidizujúcimi ochoreniami, čo potvrdzuje aj Sociálna poisťovňa. Podľa stupňa ich závažnosti je možné pri depresiách či úzkostných poruchách uznanie invalidity aj nad 40%. Aj syndróm vyhorenia je závažnou vyvolávajúcou príčinou iných psychických porúch, ktoré môžu takisto podmieňovať uznanie invalidity aj nad 40% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. „V rámci noviniek sme preto v rámci [životného poistenia](#) rozšírili invaliditu o všetky psychické ochorenia, samozrejme, okrem tých, ktoré sú v príčinnej súvislosti s alkoholom, návykovými či psychoaktívnymi látkami,“ hovorí riaditeľ oddelenia poistenia osôb UNIQA poisťovne Roman Holček. Prepad príjmu pri invalidite býva totiž naozaj zásadný. Pri pracovnom výpadku často aj na desiatky rokov nemajú ľudia okrem poistenia žiadnu inú vhodnú alternatívu vykrytia svojho príjmu. „V [pripoisteniach invalidity](#) sme preto umožnili vyplatiť celú 100% poistnú sumu už pri čiastočnej

invalidite,“ pripomína R. Holček z UNIQA poisťovne. Novinkou je tiež skrátenie čakacej doby z pôvodných 24 na 12 mesiacov.